

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: **Kfv.IV.37.343/2025/3.**

A tanács tagjai: Dr. Sugár Tamás a tanács elnöke

Dr. Dobó Viola előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt bíró

Dr. Bögös Fruzsina bíró

Dr. Kiss Árpád Lajos bíró

A felperes: Felperes1

Cím2

A felperes képviselője: Dr. Sobor Ügyvédi Iroda

eljáró ügyvéd: dr. Sobor Dávid

Cím5

Az alperes: Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság

Cím1

Az alperes képviselője: Dr. Horváth Éva kamarai jogtanácsos

Az alperesi érdekelt: Építési és Közlekedési Minisztérium

Cím3

Az alperesi érdekelt képviselője: Dr. Banai Krisztina kamarai jogtanácsos

A per tárgya: közbeszerzési ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet

benyújtó fél: az alperes

Az elsőfokú bíróság jogerős

határozata: a Fővárosi Törvényszék 106.K.703.462/2024/21. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperesi érdekelt mint ajánlatkérő 2023. október 20-án a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (továbbiakban: Kbt.) Második Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított az iváncsai vasúti infrastruktúra fejlesztésének az Európai Parlament és a Tanács 2016. május 11-i, a vasúti rendszer Európai Unión belüli kölcsönös átjárhatóságáról szóló 2016/797 irányelve (a továbbiakban: Irányelv), illetve a vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról szóló 413/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet szerinti vasútimegfelelőség-értékelési eljárások: a bejelentett szervezet (NoBo) által lefolytatandó, a kölcsönös átjárhatósági követelmények teljesülésének vizsgálata (EK hitelesítési eljárás), valamint a kijelölt szervezet (DeBo) által lefolytatandó, a magyar nemzeti vasúti biztonsági és műszaki szabályokból következő követelmények teljesülésének vizsgálata (NSZ hitelesítési eljárás) szolgáltatásmegrendelések tárgyában (a beszerzés becsült értéke: 320.000.000 Ft, EKR száma: 001690622023).

[2] Az ajánlattételi határidőben a Zrt.1 (a továbbiakban: Zrt.1), a Kft.1 (a továbbiakban: Kft.1) és a felperes nyújtott be ajánlatot. Az alperesi érdekelt 2024. május 16-án közbenső döntést hozott az ajánlatok bírálatáról, melyben a Zrt.1 és a felperes ajánlatát megfelelőnek értékelte, a Kft.1 ajánlattevőnek az eljárásból kizárását javasolta, mivel az ajánlata nem megfelelő, a Kbt. 73. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján érvénytelen. Az alperesi érdekelt bírálóbizottsága megállapította, hogy a legjobb ár-érték arányú ajánlatot a Zrt.1 tette, a második helyezett a felperes lett. A döntéshozó a közbenső döntési javaslatot 2024. május 16-án jóváhagyta.

[3] Az eljárás írásbeli összegezését az alperesi érdekelt 2024. június 21-én küldte meg az ajánlattevőknek, melyben az eljárást eredménytelenné nyilvánította a Kbt. 75. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján. A 2024. május 30. napján kihirdetett, a légiközlekedés, a víziközlekedés és a vasúti közlekedés biztonságát, környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok végrehajtására kijelölt szervezetről és a közúti közlekedés biztonságát és környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok végrehajtására kijelölt szervezetről szóló 58/2012. (X. 31.) NFM rendelet módosításáról szóló 24/2019. (VIII. 14.) ITM rendeletet módosító 12/2024. (V. 30.) ÉKM rendelet (a továbbiakban: ÉKM rendelet) a Kft.1-t jelölte ki az EK és NSZ hitelesítési eljárások lefolytatására vagy más által történő lefolytatására.

[4] A felperes 2024. június 28-án az összegezést jogorvoslati kérelemmel támadta, melyben kérte az alperesi érdekelttel szemben jogsértés megállapítását és jogkövetkezmények alkalmazását.

[5] Az alperes a 2024. augusztus 15-én meghozott D.412/14/2024. számú végzésével a jogorvoslati eljárást megszüntette. Indokolásában megállapította, hogy a kérelem érdemi vizsgálatának eljárásjogi akadálya van, a felperes nem rendelkezik ügyfélképességgel a jogorvoslati kérelem benyújtására. A megszüntetés jogszabályi alapjaként az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL törvény (a továbbiakban: Ákr.) 46. § (1) bekezdés *a)* pontját és 47. § (1) bekezdés *a)* pontját jelölte meg, és a tartalom szerinti elbírálás követelményére hivatkozott. Érvelése szerint az érvényes ajánlat benyújtása sem elegendő jogos érdek az ügyfélképeség megállapításához, mert az ajánlattevő közvetlen jogi érdekének feltétele, hogy a jogorvoslat hatására kedvezően változzon a jogi helyzete. A felperesnek eredményes eljárás esetén sem lenne reális esélye a közbeszerzési eljárás elnyerésére, mert az érvényes ajánlatok közül a felperes tette az értékelési sorrendben a kedvezőtlenebb ajánlatot, a kérelmező az ajánlata alapján második helyezett lenne. Kötelező nemzeti jogszabály a harmadik ajánlattevőt, a Kft.1-t jelölte ki a közbeszerzés tárgyát képező szolgáltatás ellátására, így jogsértés megállapítása esetén sem kerülne kedvezőbb helyzetbe. A kérelem vizsgálata során az Irányelv rendelkezéseinek és a nemzeti jogszabálynak az ütközése esetén a közvetlen hatály nem lenne alkalmazható, mert a felperes a kérelmet nem a vertikális viszony körében nyújtotta be.

[6] A felperes keresettel élt, melyben elsődlegesen a végzés megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság a jogorvoslati kérelmének megfelelően állapítsa meg a jogsértés megtörténtét és semmisítse meg az eljárást lezáró döntést; másodlagosan a végzés megsemmisítését és az alperes új eljárásra és jogszerű határozat meghozatalára kötelezését indítványozta. Azzal érvelt, hogy az alperes jogsértően állapította meg az ügyfélképesége hiányát és szüntette meg ezen az alapon az eljárást. Hivatkozása szerint a "kedvezőbb

helyzet" a Kúria Kfv.II.37.487/2017/3. számú ítélete alapján nem kizárólag a szerződés szükségszerű elnyerését jelenti. Az alperesnek hivatalból kellett volna észlelnie azt is, hogy az ÉKM rendelet az Irányelv 15. cikkébe is ütközik, mely szabad választási jogot biztosít az ajánlatkérő számára abban, hogy kit kér fel a megfelelésértékelésre. Az alperes mindezek alapján köteles lett volna mellőzni az ÉKM rendelet alkalmazását, azzal, hogy ezt nem tette meg, megsértette az Alaptörvény E) cikkének (3) bekezdését, az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdése által garantált, jogorvoslathoz való alkotmányos jogát, valamint az Ákr. 10. § (1) bekezdését.

[7] A per során a felperes hivatkozott arra is, hogy az ÉKM rendelet az Európai Unió 2006/123/EK irányelvének a 2., 5., 64. és 73. preambulumbekkezdéseibe, valamint a 4. cikk (2) bekezdés d) pontjába és a (6) bekezdésébe is ütközik, ezért indítványozta a peres eljárás felfüggesztését, és az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezését, valamint egyedi normakontroll eljárást kezdeményezését az Alkotmánybíróság előtt.

[8] Az alperes védiratában – a végzésben foglaltak fenntartása mellett – elsődlegesen a keresetlevél visszautasítását, másodlagosan a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[9] Az elsőfokú bíróság az alperes 2024. augusztus 15-én kelt D.412/14/2024. számú végzését megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte.

[10] Az indokolás szerint több uniós döntés (C-355/15., C-333/18., C-497/20.) felhívásával mutatta be, hogy az EUB értelmezésében a kizárásról szóló döntés véglegessége, illetve jogereje jelenti az elhatárolási pontot annak megállapításánál, hogy az eljárásból kizárt ajánlattevő érintettsége és a szerződés elnyeréséhez fűződő jogos érdeke megalapozza-e a jogorvoslathoz való jogát. Utalt továbbá a Kúria Kf.III.37.383/2019/5. számú ítélete [47] pontjában, a Kfv.II.37.487/2017/3. számú ítélete [25] pontjában és a Kfv.IV.38.105/2018/8. számú ítélet [37] pontjában tett megállapításokra.

[11] Kifejtette, hogy az EUB és a kúriai joggyakorlat az eljárásból – érvénytelen ajánlat miatt – kizárt ajánlattevő jogi helyzetére vonatkozóan értelmezte a jogorvoslathoz való jog terjedelmét. A felperes eljárásjogi helyzete azonban alapjaiban eltér az eljárásból kizárt ajánlattevő helyzetétől, ugyanis az ajánlat érvénytelenségéről hozott döntés külön jogorvoslattal támadható, mely által a kizárt ajánlattevő jogorvoslati lehetősége az őt közvetlenül érintő döntés ellen minden esetben biztosított, ezért esetében a jogos érdek meglétét az eljárást lezáró döntés elleni jogorvoslati kérelem körébenszükséges mérlegelni.

[12] Rámutatott, a perbeli esetben ezzel ellentétben a felperes kizárólag az eljárást lezáró összegezés ellen élhetett jogorvoslattal az eljárásban őt ért jogsérelem esetén, mivel a közbeszerzési eljárás folyamán nem volt más olyan döntés, amellyel szemben az önálló jogorvoslati joga megnyílt volna.

[13] Hivatkozása szerint a Kfv.II.37.487/2017/3. számú kúriai ítélet is kimondta, hogy a Kbt. 148. § (2) bekezdésének sem rendszertani, sem szerkezeti, sem nyelvtani értelmezése nem tesz lehetővé olyan szűkítő értelmezést, hogy csak akkor lehetne az ajánlattevő ügyfélképességét megállapítani, ha a jogsértés megállapítása esetén a kérelmező az eljárás nyertesévé válhatna. Az eljárásból jogerős határozattal kizárt ajánlattevőre vonatkozóan megfogalmazott elvet, miszerint a jog- és érdeksérelem akkor közvetlen, ha a jogsértés megállapítása esetén az ajánlattevőnek az adott közbeszerzési eljárásban reális esélye lenne a szerződés elnyerésére, nem lehet valamennyi ajánlattevőre alkalmazni, különösen nem olyannyira szűkítő értelmezésben, hogy csak akkor rendelkezne az ügyfélképességgel, ha a jogsértés megállapításának eredményeképpen a kérelmező mintegy automatikusan szerződéskötési helyzetbe kerülne. Az EUB az eljárásból kizárt ajánlattevő jogorvoslathoz való jogának korlátozhatóságát nem csak az árubeszerzésre és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos jogorvoslati eljárás alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1989. december 21-i 89/665/EGK tanácsi irányelv (a továbbiakban: Jogorvoslati Irányelv) 1. cikk (3) bekezdésében szereplő szerződés elnyeréséhez való érdekből, hanem a 2a. cikk (2) bekezdésben foglalt korlátozó rendelkezésből vezette le.

[14] A jogerős ítélet továbbá kiemelte, hogy a perbeli esetben nem volt olyan döntés, amely objektíve kizárná a felperes részvételét a közbeszerzési eljárásban. A közbenső döntéssel szemben a felperesnek nincsen közvetlen jogorvoslati joga, a jogorvoslati kérelemmel támadható összegezésben pedig az alperesi érdekelt nem állított fel sorrendet az ajánlatok és így az ajánlattevők között.

[15] A bíróság megállapítása szerint az ügyfélképesség vizsgálatakor a jogorvoslati eljárással elérni kívánt célból kell kiindulni. A jogorvoslati kérelem lehetséges eredményessége és a felperes kedvezőbb helyzetbe kerülése között közvetlen ok-okozati összefüggés áll fenn. A joggyakorlat által kidolgozott „kedvezőbb helyzet” nem kizárólag a szerződés szükségszerű elnyerését jelenti. A felperesnek azonban a szerződés elnyerésére reális esélye is fennáll a jogorvoslati kérelme kedvező elbírálása esetén, mivel ajánlatot tett az adott közbeszerzési eljárásban és az ajánlatkérő nem hozott olyan formális döntést, amely a végleges kizárását eredményezi az eljárásból. Ezért a jelen esetben azon az alapon, hogy a felperes a „második”, nem lehet a jogorvoslathoz fűződő alapjogát elvonni, a felperest is megilleti a jogorvoslati kérelme érdemi vizsgálata és annak jogorvoslattal is támadható elbírálása.

[16] Rámutatott, az ÉKM rendelet alkalmazhatósága kérdésében az alperesnek a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálása körében kell állást foglalnia, a felperes ügyfélképessége nem zárható ki a jogorvoslati kérelem érdemére tartozó okból.

[17] A bíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alperes jogsértően tagadta meg a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálását, megsértve a felperes Kbt. 148. § (2) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogát. A jogorvoslathoz való jog sérelme egyúttal a felperes Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) és (7) bekezdéseiben biztosított alapjoga sérelmét is jelenti.

[18] A megismételt eljárásra vonatkozóan előírta, hogy az alperesnek mindezek figyelembevételével meg kell állapítania a felperes ügyfélképessége fennállását és a felperes jogorvoslati kérelmét érdemben kell elbírálnia.

[19] Végezetül a bíróság utalt arra, hogy az ÉKM rendelet alkalmazhatósága az alperes jogorvoslati eljárásában elbírálandó kérdés, annak vizsgálata a jelen perben még idő előtti, a bíróság nem vonhatja el az alperes hatáskörét és nem foszthatja meg a felperest sem egy jogorvoslati fórumtól. Erre figyelemmel nem adott helyt a felperes EUB előtti előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti, sem pedig Alkotmánybíróság előtti egyedi normakontroll eljárás kezdeményezése iránti indítványának.

A felülvizsgálati kérelem

[20] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, elsődlegesen annak megváltoztatása és a kereset elutasítása iránt. Másodlagosan kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az ügyben eljáró elsőfokú bíróság utasítását új eljárásra és új határozat hozatalára.

[21] Álláspontja szerint a jogerős ítélet az ügy érdemére kiható módon sérti az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 6. § (1) bekezdését, (2) bekezdés a) pontját, a Kbt. 148. § (2) bekezdését, ezáltal sérti a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (2) bekezdését, 85. § (2) bekezdését, 89. § (1) bekezdés b) pontját, 92. § (1) bekezdés b) pontját, a polgári perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Pp.) 110. § (3) bekezdését, valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 46. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontját. A jogerős ítélet továbbá ellentétes az EUSZ 19. cikk (3) bekezdés b) pontjával, sérti az Európai Unió Bíróságának hatáskörét és nem felel meg az Alapjogi Charta 52. cikk (1), (2) bekezdés rendelkezéseinek, valamint jogkérdésben eltér a Kúria Kfv.III.37.647/2020/5. számú végzésében, Kfv.II.37.487/2017/3. számú ítéletében, és a Kf.III.37.383/2019/5. számú döntésében foglaltaktól.

[22] Az alperes támadta az ítéletnek a perköltségre vonatkozó részét is, e körben utalt a Kp. 2. § (2) bekezdésének tisztességes, koncentrált és költségtakarékos eljárásra vonatkozó alapelve, és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet) 2. § (2) bekezdésének megsértésére.

[23] Előadta, hogy a felperes jogorvoslati kérelme nyilvánvalóan alaptalan, közvetlenül kimutatható valamilyen jog- vagy érdeksérelme a vitatott közbeszerzési eljárással kapcsolatban nem állt fenn. Az ajánlatkérő közbeszerzési eljárás eredménytelenségről szóló döntése mindenkire kötelező nemzeti jogszabályon alapul, a kérelmezőnek a közbeszerzési szerződés elnyerésére nem volt lehetősége.

[24] A felülvizsgálati kérelme befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa), ab), ac) alpontjai, és a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján kérte.

[25] Az aa) alpontos befogadás körében arra hivatkozott, hogy „az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata szükséges a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása – a Kbt. 148. § (2) bekezdésének helyes értelmezése – érdekében.”

[26] Kérte továbbá, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) pontja alapján a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt kis fogadja be „figyelemmel Magyarország Alaptörvényében garantált nemzeti jogszabály kötelező erejére, és a jogorvoslati kérelem előterjesztésének eljárásjogi feltételeit meghatározó társadalmi érdekre”.

[27] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) pontja alapján történő befogást azzal indokolta, hogy az EUB előzetes döntéshozatali eljárása szükséges az uniós jog értelmezése és az Irányelv átültetésére meghozott magyar nemzeti intézményi jogi aktus érvényessége körében.

[28] A felülvizsgálati kérelme befogadását az elsőfokú ítéletnek a perköltségre vonatkozó része tekintetében a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont a) pont aa), ab), ad) pontja alapján kérte.

[29] A b) pontos befogadással összefüggésben a felperes idézte a Kúria Kfv.III.37.647/2020/5. [29]-[30] bekezdéseit és a Kfv.II.37.487/2017/3. számú közzétett határozatának [29]-[31] bekezdéseit. Álláspontja szerint tévesen hivatkozott az elsőfokú bíróság az érvénytelen ajánlat miatt kizárt ajánlattevő jogi helyzetére vonatkozó joggyakorlatra, továbbá a joggyakorlatból levont következtetése nem helytálló. A jelen felülvizsgálati eljárással érintett közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntését mindenkre kötelező nemzeti jogszabályra alapította, amelyben a közbeszerzés tárgyát képező szolgáltatás tekintetében a tevékenység ellátására kizárólagosan jogosult gazdasági társaság kijelölésre került. Mindezek alapján az ajánlattevő ajánlatának érvényessége/érvénytelensége kérdése a konkrét esetben nem releváns. A felperesnek a jogszabályoknak megfelelő közbeszerzési eljárásban reálisan esélye nem volt a szerződés elnyerésére, a szolgáltatás ellátására a jogszabályban kijelölt szervezet jogosult, ezért felperes a döntés ellen jogorvoslati kérelem benyújtására közvetlen jogi érdekekkel nem rendelkezik.

[30] Előadta, hogy a kérelmező abban a tekintetben hivatkozott az ÉKM rendelettel összefüggésben az Irányelv közvetlen hatályára, a nemzeti jog és a közösségi jog ütközésére, hogy az ÉKM rendeletben kijelölt gazdasági társaság nem felel meg az Irányelv 30-31. cikkeinek. Mindezek alapján állapította meg, hogy a kérelem vizsgálata során az Irányelv rendelkezéseinek és a nemzeti jogszabálynak az ütközése esetén a közvetlen hatály nem lenne alkalmazható, ezért – az ítélet megállapításával szemben – nem vonta el, nem vonhatta el az EUB-nak az európai jog és az intézményi aktus érvényességének értelmezésére vonatkozó hatáskörét.

[31] Az elsőfokú bíróság ítélete azért nem felel meg az Alapjogi Charta 52. cikk (1), (2) bekezdés rendelkezéseinek, mert a közösségi jog elismeri, hogy a Szerződések egyes rendelkezéseiben szabályozott jogok az ott meghatározott feltételek és korlátozások mellett gyakorolhatók. Az ügyfélképesség megítélése nem abszolút jog, az ügyfélképesség a közvetlen jogi érdek fennállása esetén fogadható el.

[32] Az elsőfokú bíróság a felperes érdemi előadásait, bizonyítékait nem vette figyelembe, vizsgálata az eljárásjogi kérdésre korlátozódott. A törvényszék tisztességes, koncentrált és költségtakarékos eljárásra vonatkozó alapelvek sérelmével tartott tárgyalást, a felperes bizonyítási indítványait elutasította, ennek ellenére vette figyelembe a perköltség megállapítása során az ügy tárgyával össze nem függő, és indokolatlan felperesi bizonyítást. A felperes által felszámított munkadíj összege az alperes szerint eltúlzott, a szükségtelenül elhúzott per miatt keletkezett, a munkadíj nem áll arányban a ténylegesen elvégzett és értékelt ügyvédi tevékenységgel.

A Kúria döntése és jogi indokai

[33] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet megvizsgálta és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[34] A Kp. 118. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása, ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége, ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[35] A Kp. 117. § (4) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[36] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a befogadás körében a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa) ab) és ac) alpontja és b) pontja szerinti okok fennállására hivatkozott.

[37] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a Kúria a kérelmet különösen akkor fogadja be, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. A

joggyakorlat egysége azt jelenti: a bíróságok között nincs eltérés a tekintetben, hogy az egyes jogszabályokat miként kell értelmezni, azaz mi a jogi norma alapvető tartalma, illetve azt hogyan kell alkalmazni (Kfv.IV.37.584/2022/2.).

[38] A joggyakorlat továbbfejlesztése céljából a felülvizsgálati eljárás érdemi lefolytatását az indokolhatja, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható.

[39] Az alperes ezen befogadási ok kapcsán a Kbt. 148. § (2) bekezdése értelmezésével összefüggő ítéleti megállapítás jogszerűségét vonta kétségbe. A Kúria megállapította, hogy a támadott jogerős ítélet a felmerülő jogkérdésben levont következtetéseit megindokolta, a felülvizsgálati kérelmet benyújtó alperes pedig nem tárt fel olyan eltérő bírói döntéseket, amelyek arra világítanak rá, hogy a bírói gyakorlat szétartó lenne, annak egysége – ellentétes jogértelmezés miatt – a támadott jogerős ítélet folytán sérült volna, vagy ennek veszélye fenyegetne.

[40] A felülvizsgálati eljárás lefolytatását az alperes a jogkérdés különleges súlyára, társadalmi jelentőségére hivatkozással is kérte. A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján, a felvetett jogkérdés különleges súlyára alapítottan a Kúria a felülvizsgálati kérelmet különösen akkor fogadja be, ha az nagy számban előforduló új típusú ügyben merült fel; a jogkérdés társadalmi jelentőségére figyelemmel pedig akkor, ha a jogalanyok széles körét érinti. A befogadás ezekben az esetekben is csak akkor indokolt, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást közzétett ítélezési gyakorlatában. (Kfv.VII.37.666/2023/2.; Kfv.VII.37.717/2023/2.).

[41] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja tekintetében azt állapította meg, hogy a nemzeti jogszabály kötelező ereje mint általános hivatkozás az ügy társadalmi jelentőségét nem alapozza meg, valamint a felülvizsgálati bíróság az ügyfélképesség értelmezését a közbeszerzési jogorvoslati eljárásokban több döntésében vizsgálta, arra vonatkozóan kiterjedt gyakorlattal rendelkezik, ahogyan arra mind az elsőfokú bíróság ítélete, mind a felülvizsgálati kérelem is hivatkozott (Kf.III.37.383/2019/5., Kfv.II.37.487/2017/3., Kfv.IV.38.105/2018/8., Kfv.III.37.647/220/5.).

[42] A Kúria elsőként a Kfv.II.37.487/2017/3. számú határozatában értelmezte a Kbt.148.§ (2) bekezdését és elvi jelleggel megállapította, hogy „Az ügyfélképesség megítélésénél figyelemmel kell lenni arra, hogy a kérelmező a közbeszerzési eljárás melyik szakaszában és mi ellen terjeszti elő a jogorvoslati kérelmét. Az ajánlattevő az ajánlata érvénytelenné nyilvánítását közvetlen jogi érdek megjelölése nélkül támadhatja a Kbt. 148. § (2) bekezdése alapján. Téves az a felperesi hivatkozás, hogy ilyen esetben csak az élhet jogorvoslattal, aki a jogorvoslat eredményessége esetén az eljárás nyertese lehetne (Indokolás [29]-[30]).

[43] A Kúria az EUB előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége miatt a felülvizsgálati kérelmet különösen akkor fogadja be, ha a felülvizsgálati eljárásban az uniós jogot érintő kérdés a keresetnek a felülvizsgálati kérelemmel érintett korlátai között releváns,

és a szóban forgó uniós jogi rendelkezést az EUB még nem értelmezte, vagy az uniós jog helyes alkalmazása nem nyilvánvaló. Erre irányuló kérelem esetén a felülvizsgálati kérelem előterjesztőjének meg kell jelölnie az értelmezendő uniós normát.

[44] A Kúria a fentiek alapján vizsgálta, hogy a jelen ügyben van-e olyan uniós jog értelmezésére irányuló kérdés, amely indokolja-e a felülvizsgálati eljárás lefolytatását és a jogvita eldöntésére irányadó nemzeti jogszabályok és az uniós jog összhangjának vizsgálatát.

[45] A Kúria előzetes döntéshozatali eljárást csak abban az esetben kezdeményez, ha a teljesülnek az EUB C-283/81. számú, Cilfit ügyben hozott ítélet 21. pontjában megfogalmazott követelmények. Eszerint az EGK-Szerződés 177. cikkének harmadik bekezdésében foglaltakat úgy kell értelmezni, hogy ha közösségi jogi kérdés merül fel olyan nemzeti bíróság előtt, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, e bíróság köteles eleget tenni azon kötelezettségének, hogy a kérdést az EUB elé terjessze, kivéve, ha azt állapította meg, hogy a felmerült kérdés nem releváns, vagy a szóban forgó közösségi jogi rendelkezést a Bíróság már értelmezte (*acte éclairé*), vagy a közösségi jog helyes alkalmazása olyannyira nyilvánvaló, hogy az minden ésszerű kétséget kizár (*acte clair*); az ilyen esetek fennállását a közösségi jog sajátos jellemzőinek, az értelmezésével kapcsolatos különleges nehézségeknek és a Közösségen belüli eltérő ítélkezési gyakorlat veszélyének függvényében kell megítélni.

[46] Az alperes felülvizsgálati kérelemben nem jelölte meg, hogy a jelen ügyben az érdemi döntés meghozatalához az Irányelv, a Szerződés vagy az Alapjogi Charta mely rendelkezésének EUB általi értelmezése szükséges, erre vonatkozó konkrét kérdést sem fogalmazott meg. Önmagában azon állítása az alperesnek, hogy a jogerős ítélet az uniós jogba ütközik, nem alapozza meg felülvizsgálati kérelmének a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontja szerinti befogadását.

[47] A Kúria továbbá azt is megállapította, hogy az EUB az ügyfélképeség kérdését már több ügyben vizsgálta és értelmezte (C-355/15., C-333/18., C-497/20.), tehát az *acte éclairé* esete is fennáll, ebből következően a felülvizsgálati kérelem befogadása az EUB előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége miatt nem indokolt.

[48] A b) pontos befogadási ok körében a Kúria elsőként azt vizsgálta, hogy a felülvizsgálati kérelem megfelel-e a Kp. 117. § (4) bekezdés második mondata szerinti azon formai követelménynek, hogy a 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadási ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér.

[49] A kérelmező akkor tesz eleget az eltérés bemutatására vonatkozó követelménynek, ha párhuzamot állít a jogkérdés, a jogkérdés szempontjából releváns tények, az alkalmazandó jogszabályok és az eljárás kereteit meghatározó kérelmek hasonlósága közt, azaz indokolja az ügyek összevethetőségét. Bemutatja, hogy a Kúria közzétett döntésében milyen elvi megállapítást tett, ehhez képest ugyanezen jogkérdésben milyen álláspontot fogadott el a jogerős határozatot hozó bíróság és megfogalmazza, hogy miben látja a jogkérdésben való eltérést.

[50] Ugyanakkor hangsúlyozandó, hogy a befogadást megalapozó eltérésnek ezen befogadási oknál a Kúriának már közzétett határozata és a támadott, a Kúria határozatával egyébként ügyszoros jogerős bírósági határozat között kell fennállni. Ebben az esetben is irányadó, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásához szükséges jogegység kérdését mindig a konkrét ügyszöz, az abból fakadó konkrét jogértelmezéshez képest kell vizsgálni. A jogegység követelményének teljesülése szempontjából ezen okra való hivatkozásnál is elsődleges feltétel az ügyszorososság megléte. Nincs ügyszorososság az eltérő anyagi jogi háttérű, vagy az azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kérelmet tartalmazó, illetve azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő tényállású közigazgatási ügyek és annak alapján indult bírósági jogorvoslatok között. Kérdéses az ügyszorososság az azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kereseti vagy eltérő felülvizsgálati érvelés esetén is. Ha pedig nincs meg a támadott és a hivatkozott ügyek között az ügyszorososság, rájuk nézve nem értelmezhető a jogegység követelménye.

[51] A felülvizsgálati kérelemben alperes idézte a két közzétett határozat azon elvi jellegű megállapításait, amelytől álláspontja szerint a felülvizsgálattal támadott határozat eltér. Ellenben nem utalt a támadott és a közzétett kúriai döntés közötti ügyszorososságra és párhuzamot sem próbált felállítani a jogkérdés szempontjából releváns tények, alkalmazandó jogszabályok hasonlóságára utalva.

[52] A Kúria megállapította, hogy az eltérés körében megjelölt Kfv.III.37.647/2020/5. és a Kfv.II.37.487/2017/3. határozatok vonatkozásában az ügyszorososság kritériuma nem teljesült, mert a döntések ténybeli háttere nem egyezik meg. A Kfv.III.37.647/2020/5. számú döntésben arról van szó, hogy van-e ügyfélképessége annak, akinek részére az ajánlatkérő nem küldött ajánlattételi felhívást. A jelen ügyben a felperes ajánlattevő volt, tehát az ügyek között nincs ügyszorososság.

[53] A Kfv.II.37.487/2017/3. számú ítélet tényállása szerint a kérelmező saját ajánlata érvénytelenné nyilvánítását sérelmezte, és ezért jogorvoslati eljárást indított. E jogorvoslati eljárás megszüntetését kérte a per felperese a kérelmező ügyfélképességének hiánya miatt. Az alperesi Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemmel sérelmezett jogsértés kapcsán a kérelmező ügyfélképességét megállapította azzal az indokkal, hogy "a vizsgált ajánlatkérői magatartás a kérelmező felé írt elő kötelezettséget, amely külön magyarázat nélkül, a közvetlen jogi érdekét sérthette". Ezzel a jogi állásponttal mind az elsőfokú bíróság, mind a Kúria "egyetértett". A jelen ügyben nem volt a felperes kérelmező ajánlata érvénytelen, tehát az ügyszorososság kritériuma ezen ügy kapcsán sem áll fenn.

[54] Az alperes a Kfv.III.37.383/2019/5. számú határozattól való eltérést is megjelölte a felülvizsgálati kérelme 3. oldalán, de arra vonatkozó indokolási kötelezettségének nem tett eleget.

[55] A fentiek alapján a felülvizsgálati eljárás lefolytatása a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja sem indokolt a befogadáshoz szükséges előfeltétel (az ügyszorososság) hiányában.

[56] A rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatását önmagában nem alapozza meg, hogy a fél az elsőfokú bíróság eljárását jogszabálysértőnek tartja vagy a jogerős ítéletben foglaltakkal nem ért egyet. (Kfv.IV.37.643/2023/2.)

[57] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy jelen ügyben sem a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab), ac) alpontjai, sem a b) pontja alapján a befogadás feltételei nem állnak fenn, ezért a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdésére alapítottnan megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[58] *A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadásnak szükséges előfeltétele az ügyazonosság fennállása, annak hiányában a felülvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt.*

Záró rész

[59] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.

[60] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontja szerint illetékmentes, ezért a Kúriának az illeték megfizetésről rendelkeznie nem kellett.

[61] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2025. június 10.

Dr. Sugár Tamás sk.

a tanács elnöke

Dr. Dobó Viola sk.

Dr. Balogh Zsolt sk.

előadó bíró

bíró

Kúria
IV.Kfv.37.343/2025/3

13

Dr. Bögös Fruzsina sk.

Dr. Kiss Árpád Lajos sk.

bíró

bíró